

Ehkäisevän päihdetyön tilannekatsaus

Sivistyslautakunta 31.05.2022 § 49

183/00.01.02.01/2022 [Tohmajärven kunnan hyvinvointisuunnitelma]

Tohmajärvellä ehkäisevän päihdetyön vastuutoimielin on sivistyslautakunta (KH 1.11.2021 / § 418).

Toimielimen tehtävänä on:

1. huolehtia kunnan päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta;
2. huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle;
3. lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa kunnan tehtävissä
4. esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia kunnan hallinnossa, erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollossa, sivistys-, liikunta- ja nuoriso toimessa sekä elinkeinotoimessa;
5. huolehtia siitä, että 4 kohdassa tarkoitetut kunnan toimet sovitetaan yhteen poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnan, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa

Ehkäisevä päihdetyö on päihteiden aiheuttamien terveydellisten, sosiaalisten ja yhteiskunnallisten haittojen ennaltaehkäisyä ja vähentämistä. Työn tavoitteena on vähentää päihteiden kysyntää, saatavuutta, tarjontaa ja päihdehaittoja sekä edistää terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia. Laki ehkäisevästä päihdetyöstä tuli voimaan 1.12.2015. Lain tavoitteena on edistää terveyden ja hyvinvoinnin tasa-arvoa, varmistaa ehkäisevän päihdetyön edellytykset koko maassa sekä tukea erityisesti kuntia ja alueita kehittämään ehkäisevää päihdetyötä. Sosiaali- ja terveys ministeriö johtaa ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kehittää ja ohjaa ehkäisevää päihdetyötä koko maassa yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Pohjois-Karjalassa Siun sote, ja vastaisuudessa Pohjois-Karjalan hyvinvointialue, on tärkeä toimija maakunnallisessa ehkäisevässä päihdetyössä.

Ehkäisevä päihdetyö on osa kunnan lakisäateistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö kattaa alkoholi-, huumausaine- ja rahapelihaittojen sekä tupakoinnin vähentämisen. Laki ohjaa huomioimaan näistä aineista ja toiminnoista myös muille kuin päihteiden käyttäjille eli läheisille ja yhteiskunnalle aiheutuvat haitat. Lain mukaan ehkäisevä päihdetyö perustuu yhteistyöhön, päihteiden käytön ja siitä aiheutuvien haittojen seurantaan, käytettävissä olevaan tieteelliseen näyttöön ja hyviin käytäntöihin. Kysynnän vähentämisen rinnalle on nostettu saatavuuden rajoittaminen muun muassa yhteistyössä paikallisten elinkeinotoimijoiden kanssa.

Tohmajärvellä on tehty määrätietoista työtä ennaltaehkäisevän päihdetyön parissa. Yläkoululle ja lukiolle on järjestetty 24.2.2022 EPT-teemapäivä. Alakoulun puolella on luvassa EPT-teemapäivät (1.-2.6.) vielä ennen kesälomille siirtymistä.

Ehkäisevän päihdetyön merkitys ja tärkeys on huomioitu valmisteilla olevassa kunnan hyvinvointisuunnitelmassa.

Tohmajärven kunta on mukana Ennalta ehkäisevä päihdetyö Pohjois-Karjalassa hankkeessa, jota hallinnoi Siun sote. Hanke kestää vuoden 2023 loppuun saakka. Hankkeessa Kansanterveyden keskus vie Pohjois-Karjalan kuntiin Pakka-toimintamallia, jolla ehkäistään päihdehaittoja yhteisöllisesti. Pakka-toimintamallia toteutetaan yhteistyössä kunnan eri toimijoiden, järjestöjen, oppilaitosten,

viranomaisten ja paikallisen elinkeinoelämän kanssa. Hankkeen pitkän aikavälin tavoitteena on päihhteiden käytön ja niistä aiheutuvien haittojen väheneminen maakunnassa.

Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskukselta terveyden edistämisen asiantuntija Tiina Vlasoff saapuu kokoukseen kertomaan tarkemmin hankkeesta.

Asian valmistelija
sivistysjohtaja

Esittelijä
sivistysjohtaja

Päätösehdotus
Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi informaation ehkäisevän päihdetyön tilanteesta Tohmajärvellä ja tehdyistä toimenpiteistä.

Päätös
Hyväksyttiin.
